

Кредити готуються дешевшати

Джерело: Економічна правда, від 22.08.2008 р. Олег Громов

Останніми тижнями деякі ЗМІ стали пророкувати зниження в найближчому майбутньому ставок за банківськими кредитами. Буцімто саме в серпні значно покращилися економічні показники роботи фінансових установ, що дає підстави для здешевлення кредитів уже восени на 0,5-1 процентний пункт. Редакція ЕП вирішила розібратися в цьому питанні.

Скажімо, заступник директора департаменту приватного банкінгу "Райффайзен Банк Аваль" Євген Дем'янов, навпаки, вважає, що нині здешевлення кредитних ставок було б не виправдане.

"Друга половина 2008 року характеризується загальною тенденцією до подорожчання ресурсів, як на внутрішньому, так і на міжнародному фінансових ринках. Ця тенденція не сприяє зниженню ставок за кредитними програмами і в цілому обмежує темпи зростання кредитного портфеля фінустанов", - зазначає експерт.

З ним погоджується голова правління ВАТ "Родовід банк" Денис Горбуненко. За його словами, ситуація, яка склалася останніми місяцями на зовнішніх ринках капіталу, не дозволяє багатьом комерційним банкам залучати дешеві ресурси. Через те, як відомо, подорожчання кредитів становило 2-4% з початку року.

Щоправда, у серпні цього року в порівнянні з липнем практично всі банки залишили ставки незмінними. І суттєво збільшили кількість видаваних кредитів. Звідки ж узялися цього місяця кошти?

Справа в тому, вважає аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень Олександр Жолудь, що НБУ в липні викупив валюти більше, ніж за попередні півроку. Таким чином, гроші пішли в економіку країни, осіли в комерційних банках. "Але ця ситуація є тимчасовою. Восени слід очікувати значного погіршення. Так що кредитних ресурсів у комбанків знову буде суттєво меншати", - резюмує експерт.

На ситуацію впливає також те, що рейтингова агенція Standard&Poors знову долучила банківську систему України до групи 10. Ця оцінка відображає сильні та слабкі сторони банківської системи певної країни в порівнянні з системами інших країн (від 10 до 1).

Зараз багато говорять, що це гарний знак для України, однак, як зазначає директор КУА "Магістр" Сергій Січкач, 10 позиція є найслабкішою, попри те, що входження в цю групу і свідчить про деяку стабільність ринку.

"В цю групу також входять Венесуела, Ямайка та Болівія. До речі, Росію перевели із 8 в більш "надійну" 7 групу. Так що висновки стосовно сили нашої банківської системи, навіть у порівнянні з РФ, можна зробити однозначні", - зазначає аналітик.

Однак начальник департаменту розробки та розвитку продуктів роздрібного бізнесу "VAB Банк" Антон Шаперенков вважає, що така оцінка агентства дозволить банкам знову залучати дешевші ресурси на зовнішніх ринках, що вплине на привабливість кредитів.

Сергій Січкач також не заперечує, що довгострокові кредити подешевшають до кінця року (на відміну від короткострокових, які залишаться на тих самих рівнях, що й зараз).

Експерт пояснює, що на початку наступного року наберуть обертів виборчі перегони, що призведе до збільшення грошової маси в обігу, і частина її "прийде" до банків.

Втім Олександр Жолудь не погоджується, переконуючи, що керівництво країни не допустить ще одного дуже стрімкого ривка інфляції, яка зазвичай провокується "вкиданням" значних коштів в економіку.

Яким же чином реагує банківська система на такі перспективи? Експерти не виключають, що невеликі та регіональні банки збільшили відсотки за депозитами і зменшили за кредитами. Але вони зараз можуть зіткнутися з проблемами, подібними до тих, які були у банків у 2005-2006 роках. Тоді деякі дрібні фінустанови, що виявляли лояльність до клієнтів, просто зникли з ринку через брак обігових коштів.

Попри те, що великі та середні банки не змінили офіційних ставок, сьогодні задля залучення нових клієнтів та утримання і заохочення старих вони використовують дедалі більше спецефектів - акційних програм.

Зараз відбувається своєрідний акційний "бум". Так, "Родовід Банк" часто проводить заходи, пов'язані зі зниженням кредитних ставок. Зараз, наприклад, у фінустанові діє акція з автокредитування. З початку серпня процентна ставка на купівлю деяких імпортних автомобілів, яку пропонує банк, на 4-6% нижча, ніж звичайна "неакційна".

Інші банки роблять багато "приємних речей" для своїх постійних і найкращих клієнтів. Зокрема, "VAB Банк", за словами Антона Шаперенкова, пропонує їм кредити на певну суму за ставкою нижчою, ніж отримують нові клієнти фінустанови. Таким чином, зазначає спеціаліст, уже існує деякий ресурс для подальшого зниження ставок до Нового року.

Але є й протилежні думки. Наприклад, Олександр Жолудь говорить, що "курчат по осені рахують", і ніякого покращення життєдіяльності банківської системи вже восени не буде. Такої ж думки й Євген Дем'янов.

Як бачимо, серед фахівців однастайності немає, і прогнози щодо кредитної політики банків різняться. Очевидно, що зараз як ніколи вартість кредитів залежить від політичного фактору. Який не піддається однозначному прогнозу.